

Lag

om säkerställande av att vissa effektreserver inom elproduktionen kan användas

Given i Helsingfors den 8 december 2006

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

1 §

Lagens syfte

För att trygga elleveranssäkerheten är syftet med denna lag att skapa förutsättningar för åtgärder genom vilka upprätthållandet av en effektreserv för elproduktionen, som säkerställer balansen mellan elproduktionen och elförbrukningen, möjliggörs.

2 kap.

Åtgärder för att upprätthålla en effektreserv

2 §

System för upprätthållandet av en effektreserv

Den stamnätsinnehavare som med stöd av 16 § i elmarknadslagen (386/1995) har påförts systemansvar har till uppgift att i enlighet med denna lag upprätthålla ett system för säkerställande av att elproduktionens effektreserv kan användas. Kraftverksinnehavarna kan till systemets förfogande ställa kraftverksenheter, som ingår i elproduktionens effektreserv, vilkas driftsberedskap de har förbundit sig att säkerställa och vilka de förbinder sig att driva i enlighet med på förhand fastslagna driftsprinciper med stöd av driftsavtal om effektreserven som de har ingått med den stamnätsinnehavare som har systemansvar.

Målet med det system som gäller upprätthållandet av en effektreserv är att säkerställa att de kraftverksenheter som hör till systemet

har en startberedskap på högst 12 timmar mellan den 1 december och den 28 februari och en startberedskap på högst en månad under övriga tider samt vid behov producerar el för marknaden i enlighet med systemets regler.

Den stamnätsinnehavare som har systemansvar betalar kraftverksinnehavarna ersättning för att de uppfyller förpliktelsen till en offentlig tjänst i enlighet med systemet.

3 §

De krav som skall ställas på kraftverken

Innehavaren av ett kraftverk kan erbjuda systemet en separat kondenskraftverksenhet som har anslutits till det finska elsystemet och som uppfyller följande krav:

1) enhetens driftstid mellan den 1 juni 2004 och den 31 maj 2006 har i genomsnitt uppgått till högst 200 timmar per år,

2) enheten kan startas inom 12 timmar mellan den 1 december och den 28 februari och inom en månad under övriga tider,

3) när enheten är i drift har den kapacitet till en 10 megawatt stor effekthöjning inom 10 minuter från uppmaningen att höja effekten,

4) de miljötillstånd och miljökrav som gäller enheten hindrar inte att enheten drivs med full effekt i minst 200 timmar mellan den 1 december och den 28 februari.

4 §

Anskaffning av en effektreserv

Anskaffningen av en effektreserv skall grunda sig på ett öppet och icke-diskriminerande förfarande som grundar sig på offentliggjorda kriterier.

Ett anbud av en kraftverksinnehavare kan förkastas, om

1) den kraftverksenhet som anbudet gäller inte uppfyller uppställda krav,

2) det finns skäl att misstänka att priset på den erbjudna kapaciteten leder till en situation där den ersättning som innehavaren av kraftverket får överskrider de godtagbara kostnaderna för uppfyllandet av förpliktelsen till en offentlig tjänst enligt denna lag,

3) anbudet inte i övrigt motsvarar villkoren i anbudsbegäran eller anbudsförfarandet.

Om den stamnätsinnehavare som har systemansvar anser att ett anbud inte kan godkännas, skall stamnätsinnehavaren överföra ärendet till Energimarknadsverket för avgörande. I överföringsanmälan skall orsakerna till hindret meddelas. Energimarknadsverket skall i sådana fall besluta huruvida anbudet skall förkastas.

5 §

Driftsavtal om effektreserv

Den stamnätsinnehavare som har systemansvar ingår med innehavaren av ett kraftverk ett avtal om drivandet av en kraftverksenhet som har godkänts att ingå i systemet. I driftsavtalet om effektreserv fastställs reglerna om upprätthållandet av kraftverksenhetens driftsberedskap, drivandet av enheten samt utbudandet på marknaden av den el som enheten producerar. Reglerna skall publiceras.

Innehavaren av ett kraftverk är skyldig att hålla kraftverksenheten i den driftsberedskap som driftsavtalet förutsätter samt att driva enheten och bjuda ut den av enheten producerade elen på marknaden på det sätt som förutsätts i driftsavtalet.

6 §

Utbudandet på marknaden av den el som kraftverksenheten producerar

Den el som en kraftverksenhet producerar skall bjudas ut på marknaden till ett pris som inte får underskrida de rörliga kostnaderna för ett kondenskraftverk som använder tung

brännolja som bränsle, vilka har utökats med värdet av de utsläppsätter som behövs för produktionen.

Den stamnätsinnehavare som har systemansvar uppställer reglerna för hur den el som produceras i kraftverksenheterna i systemet skall bjudas ut på marknaden. Reglerna skall vara sådana att de inte utan grund påverkar utbudandet av el och fastställandet av elpriset på marknaden.

7 §

Ersättning till innehavaren av ett kraftverk

Ersättningen till innehavaren av en kraftverksenhet som ingår i systemet får inte överskrida det som är nödvändigt för att täcka de kostnader som orsakas av att förpliktelserna enligt driftsavtalet om effektreserven uppfylls, när de inkomster som anknyter till detta och den skäligen avkastning som erhålls vid uppfyllandet av förpliktelsen beaktas.

8 §

Finansiering av systemet

Systemet för upprätthållandet av en effektreserv finansieras med särskilda avgifter, som grundar sig på utnyttjandet av elsystemet och stamnätet och som den stamnätsinnehavare som har påförts systemansvar har rätt att samla in av användarna av överföringstjänster i samband med de avgifter som tas ut för överförings- och gränsöverföringstjänsten. Med avgifterna kan täckas de skäligen kostnader som den stamnätsinnehavare som påförts systemansvar orsakas av skötseln av de skyldigheter som följer av denna lag samt en skälig ersättning för skötseln av systemet. Avgifterna skall grunda sig på den obalans som en användare av överföringstjänsten orsakar mellan eltillförsel och elförbrukning i elsystemet. Grunderna för fastställande av avgifterna bör vara jämlika och icke-diskriminerande. Grunderna för fastställande skall publiceras.

3 kap.

Tillsyn och påföljder

9 §

Tillsyn

Till handels- och industriministeriets uppgifter hör den allmänna styrningen och uppföljningen av verkställigheten av lagen.

Energimarknadsverket har till uppgift att övervaka att lagen och de bestämmelser som utfärdats med stöd av den följs.

10 §

Av Energimarknadsverket fastställda regler och villkor

Energimarknadsverket skall genom sitt beslut före idrifttagandet fastställa

1) reglerna för upprätthållandet av driftsberedskapen i de kraftverksenheter som ingår i systemet för upprätthållandet av en effektreserv, för drivandet av enheterna samt för utbudandet på marknaden av den el som de producerar,

2) grunderna för fastställande av de avgifter som skall tas ut för finansiering av systemet för upprätthållandet av en effektreserv.

11 §

Tvångsmedel

Om någon bryter mot eller försummar sina skyldigheter enligt denna lag eller i bestämmelser som utfärdats med stöd av den, skall Energimarknadsverket ålägga denne att korrigera sitt fel eller sin försummelse. I beslutet om åläggande kan det förordnas på vilket sätt felet eller försummelsen skall korrigeras.

Energimarknadsverket kan förena sitt beslut om åläggande enligt 1 mom. eller sitt beslut om skyldigheten enligt denna lag att lämna uppgifter med vite. När vite föreläggs och döms ut iaktas det förfarande om vilket föreskrivs i viteslagen (1113/1990).

12 §

Brott mot förpliktelsen till en offentlig tjänst

Energimarknadsverket kan inom fyra månader från det en förseelse upptäcktes förordna att ett driftsavtal om effektreserv skall hävas, om innehavaren av kraftverket

1) uppsåtligen har brutit mot förpliktelsen till en offentlig tjänst, vilken innehavaren i driftsavtalet om effektreserv har förbundit sig till,

2) vid uppfyllandet av förpliktelsen till en offentlig tjänst på marknaden har bjudit ut el, som har producerats av en kraftverksenhet som ingår i systemet, till ett pris vars uppenbara avsikt är att höja marknadspriset på el till en nivå som är klart högre än den allmänna prisnivån vid tidpunkten i fråga.

Energimarknadsverket kan ålägga innehavaren av ett kraftverk att återbetala ersättningar, som den stamnätsinnehavare som har systemansvar utgående från driftsavtalet har betalt till innehavaren av kraftverket, om driftsavtalet om effektreserv har hävts i enlighet med 1 mom. eller om innehavaren av kraftverket annars har brutit mot driftsavtalet om effektreserv.

13 §

Återbetalning och återkrav av ersättning

På återbetalning och återkrav av en ersättning som betalats på felaktiga grunder, till ett för stort belopp eller uppenbarligen utan grund eller till följd av hävning av eller brott mot ett driftsavtal om effektreserv tillämpas vad som i statsunderstödslagen (688/2001) föreskrivs om återbetalning och återkrav av statsunderstöd, om inget annat bestäms i denna lag. Det återbetalda beloppet och dröjsmålspåföljden inkomstförs till systemet för upprätthållandet av en effektreserv.

Energimarknadsverket sköter i ärenden som gäller återbetalning och återkrav av ersättningen de uppgifter som i statsunderstödslagen föreskrivs för statsbidragsmyndigheten samt fattar beslut om återkrav och dröjsmålspåföljd i fråga om ersättningen. Återbetalning och dröjsmålspåföljd verkställs utan särskild dom eller beslut på det sätt som

föreskrivs i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961).

Den stamnätsinnehavare som har systemansvar har till uppgift att driva in det belopp som skall återbetalas och dröjsmålpåföljden.

14 §

Lämnande av uppgifter till Energimarknadsverket

Den stamnätsinnehavare som har systemansvar och kraftverksinnehavarna skall ge Energimarknadsverket de uppgifter som är nödvändiga för skötseln av de tillsynsuppgifter som avses i denna lag. Energimarknadsverket har rätt att i sådana lokaler som innehas av den som är föremål för tillsynen och som inte omfattas av hemfriden granska att uppgifterna är korrekta.

4 kap.

Kompletterande bestämmelser och giltighet

15 §

Åtskiljande av de verksamheter som hänförs till systemet

Den stamnätsinnehavare som har systemansvar skall på det sätt som föreskrivs i 28—34 § i elmarknadslagen skilja åt skötseln av systemet för upprätthållandet av en effektreserv från övriga affärsverksamheter som företaget utövar. Skötseln av systemet kan också anförtros ett dotterbolag som i sin helhet ägs av den stamnätsinnehavare som har sys-

temansvar.

Den stamnätsinnehavare som har systemansvar har rätt att bedriva elanskaffning och elförsäljning i den omfattning som skötseln av systemet förutsätter.

16 §

Ändringssökande

I ett beslut som Energimarknadsverket meddelat med stöd av denna lag söks ändring genom besvär på det sätt som föreskrivs i förvaltningsprocesslagen (586/1996). Ett beslut som Energimarknadsverket har fattat med stöd av 10 § får verkställas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

17 §

Bemyndigande att utfärda förordning

Närmare bestämmelser om verkställigheten av denna lag utfärdas vid behov genom förordning av statsrådet.

18 §

Giltighet

Denna lag träder i kraft den 15 december 2006 och gäller till och med den 28 februari 2011.

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan lagen träder i kraft.

Helsingfors den 8 december 2006

Republikens President

TARJA HALONEN

Minister Paula Lehtomäki